

Prosjekt

Vern vipa

For vern av vipa og øvrige hekkefugler i Karmøys
kulturlandskap

Arnt Kvinnesland

Rapport 14-2025

Tittel: Prosjekt Vern Vipa. Rapport 14-2025

Forfatter: Arnt Kvinnesland.

Foto: Arnt Kvinnesland.

Forsidefoto: Vipe-hunn på hekkeplass, Heggheim, 19.3.2025.

Kilder: De fleste observasjonene som rapporten bygger på, er gjort av medlemmene i Vern vipa. En del funn er ellers hentet fra artsobservasjoner.no og er oppgitt som (AO). De enkelte observatørene kan søkes opp der. Øvrige informanter er oppgitt med navn.

Emneord: Vipe, vern, arts mangfold, naturforvaltning, kulturlandskap.

Ferdigstilt: 25.11.25.

Vern vipa bestod i 2025 av følgende: Peder Christiansen (PCH), Anders Eidhammer (AEI), Arnt Kvinnesland (AKV), Sjur Stava (SST), Kjell Magne Storesund (KMS) og Knut Bendik Storesund (KBS).

Vi vil takke alle bønder og grunneiere i Karmøy som har tatt hensyn til vipa og de andre hekkefuglene i åker og eng i 2025. Takk til dere som har kontaktet oss for rådgiving og meddelt oss viktige observasjoner. Også takk til jegere som hjelper til med å holde antall smårovvilt nede.

Økonomisk støtte fra: Gassco, Fylkesmannen i Rogaland og Skudenes & Aakra Sparebank. Vi takker for at dere hjelper oss i arbeidet med å ivareta vipa og de andre trua fugleartene i Karmøys jordbrukslandskap.

Kontakt oss: Knut Bendik Storesund 95 777 838 og Kjell Magne Storesund 97 573 183.

Innhold

Innledning	4
Møter og økonomi	5
Mannskap	6
Påvirkningsfaktorer	6
Ankomst og værforhold	9
Hekketid	10
Observasjoner fra hekkeplassene	10
Bestandstall 2012-25	14
Kart over hekkeplassene i 2025	16
Etter hekketida	17
Merking og gjenfunn	17
Høyere fellingspremie	17
Storspove og rødstilk	18

Oppsummering:

368 vipper ble registrert på hekkeplassene i Karmøy på det meste i sentral hekketid. Det skulle tilsvare rundt 180 hekkepar i 2025 en gledelig oppgang fra året før. Tallene tyder på en svak, men jevn vekst i bestanden siden 2023. Bestanden er i alle fall ikke i tilbakegang for tida, og sammenlignet med andre kommuner er antallet ganske høyt og utviklingen ikke så ille. Skal vi ha håp om å redde vipa på lang sikt, må likevel mange av vernetiltakene forsterkes/forbedres.

Sesongen 2025 var værmessig gunstig for vipene. Mange unger kom til sist på vingene, men vi er som før ikke i stand til å si hvor store tapene av unger er undervis mot flygedyktig alder. Dermed er det fortsatt et åpent spørsmål om bestanden er selvoppholdene på sikt.

Innledning

For tredje året på rad peker tallene for antall hekkende vipper i Karmøy oppover. Dette er jo gledelig, men hekkebestanden er ennå langt fra det den var da Vern vipa-prosjektet startet. Hovedproblemet er nok fortsatt at vipene ikke får nok unger på vingene. Dette ses i Karmøy i varierende grad fra lokalitet til lokalitet. Hekkesuksessen kan til en viss grad leses ut fra lokale forhold. Årsakene til at det kommer relativt få unger på vingene er nok komplekse, alt fra klimaendringer til endringer i jordbruksdriften, til et høyt antall predatorer som rev, mår og katt.

Det foregår for tida ingen ekspansjon geografisk av vipebestanden, men en viss fortetting av antall hekkepar ved at utkantområder går ut, ofte pga. gjengroing og høyt predatortrykk. Vekst skjer i områder med de beste forholdene for ungene til å finne mat, og hvor unger og foreldre blir forskånet mot rovfugler og rovdyr – og der gårdbrukere under arbeid på åker og eng tar hensyn til vipene. Flytting fra områder med fallende appell, foregår som regel til «gamle» hekkeområder som fortsatt er brukbare, det betyr en sentralisering av vipebestanden til færre hekkeområder enn tidligere. Brenning av gammel lyng og einer samt beiting i Daleheia, SØ-Karmøy, har brakt noen vipper tilbake dit, men predatorene er det ikke gjort noe med, så hekkesuksessen er laber. Lyngheiene og torvmyrene er ellers rundt i kommunen i liten grad attraktive for vipa. Et unntak er Heiavatnet vest med 2-3 årlige hekkepar.

Områdene som hadde flest vipper i 2025 er de grønneste delene av kommunen, der hvor det foregår grasproduksjon på store arealer sett i Karmøy-målestokk, slik som på Kvilhaug-Liknes- og Stange/Øvre Hauge-Gunnarshaug. Slike områder er dessverre i stor grad også «feller» for vipene. Biotopene ser lovende ut for vipene når de ankommer om våren. Men snart er grasveksten så voldsom at reir med egg eller unger nærmest drukner. Om det i tillegg ikke finnes brakkområder i nærheten, er dette en svært ugunstig situasjon – og når maskinene kommer rullende for innhøstning på verst tenkelig tidspunkt tidlig i juni, vil hekkingen for mange av vipeparene være en fiasko dersom ikke slåttefolkene viser ansvar og gjør alt de kan for å unngå at vipekull går dukken. Også gjenlegg viser seg å være «feller» for vipene når det brakkes om våren, klargjøres og sås i mens vipper som har lagt på ny ruger eller har små unger i åkrene. Flere vipekull gikk tapt på denne måten i 2025.

Selv om beitemarkene ikke huser så store antall hekkende vipper som de fulldyrka arealene, gir disse likevel forholdsvis flere unger på vingene. Eksempler er Heggheim og Liknes på Sør-Karmøy samt Velde (Sørbø), Håvik (Myrvang) og Osnes/Hauske på Nord-Karmøy.

Det er, selv med våre beste intensjoner, nærmest umulig å følge ungekullene fra klekking til flygedyktig alder. Hvor stor dødeligheten er underveis er vi ikke i stand til å finne ut, delvis fordi ungene «forsvinner» i voksende og tettere vegetasjon utover i sesongen. Og fordi unger og foreldre kan flytte på seg over ganske lange avstander.

Antall ungfugler som rastet i flokker rundt om etter hekketida (august-september), var på linje med fjoråret. Ungfugler og voksne trekker i hovedsak bort fra Karmøy allerede i løpet av juli-august og fra september er vipa en av Karmøys mest fåtallige vadefugler. Det synes i hovedsak å være ungfugler som observeres seinhøstes, og det er usikkert om de siste er av lokal opprinnelse eller fugler raster på vei fra hekkesteder langt borte.

Møter og økonomi

Møtereferat Vern vipa

Sted: Sæbøvegen 47, Torvastad. **Tid:** 19.02. kl 20.00-22.00

Til stede:

Knut Bendik Storesund

Arnt Kvinnesland

Anders Eidhammer

Peder Christiansen, referent

Forfall:

Sjur Stava

Kjell Magne Storesund

Saker:

- Årets sesong.
 - Hillesland: 10-12 gikk til hekking. Ødelagt av beitedyr
 - Syre: 1 par, som fikk vellykket hekking.
 - Mjølhus: ett par startet, men det forsvant.
 - Hemnes/Kvilhaug. Hos Sveinsvoll: 10-12 voksne til hekking. Usikker hekkestatus.
 - Taravik: 3-4 par, men ingen vellykket hekking.
 - Grønnsakbua Langåker, hos Gunnar Lurane. Usikker hekkestatus.
 - Nessjøen, 10 vipper som ikke varsler.
 - Håvik-Hydro på storfebeite. Ca 10 par, trolig vellykket hekking
 - Meland: Ser ingen unger. 2-3 par prøvde seg.
 - Husøy: Mye liv. Ca 5 par som varslet
 - Sletthei: 2 par, usikker hekking. Ellers mye liv over stort uoversiktlig område. Kanskje hekking.
 - Gamle Skeiebanen: 3 par. Varslet, usikker status for hekking.
 - Rehaugane og vestover: 10 par. Ett reir merket, trolig mye mer.
 - John Stange. 19 reir merket i graseng. Sikkert flere reir.
 - Hilmar ved Torvastad kirke inkl. massedeponi. 11 reir. De fleste fikk god overlevelse.
 - Osnes: 19 unger sett den 19. mai. 29. april telte 25 voksne.
 - Hauske: Ett reir, med rester av død vipe. Nå er det 4 voksne med 2 reir igjen.
 - Norheim. Ca 6 reir.
 - Gunnarshaug: 3 reir i vest, 1 reir mot sjøen.
 - Nord for Bøvatnet, mot Lunden. 2 reir.
- Gjennomgang av økonomi. Se vedlegg.
- Muligheter for vipebur. Mest aktuelt på Hillesland
- Vi ønsker å sende brev til sponsorer og bønder, takke for samarbeidet.
- Vi ønsker å hjelpe bønder med å melde seg på vipeavtale med fylkets RMP-ordning i 2026.

Mannskap

Følgende personer har utgjort Vern vipa i 2025:

Peder Christiansen	97156935	pch01@karmoy.kommune.no
Anders Eidhammer	48247688	
Arnt Kvinnesland	46833022	arntk@online.no
Sjur Stava		sjurstava@gmail.com
Kjell Magne Storesund	97573183	evilcaprino@hotmail.com
Knut Bendik Storesund	95777838	knutbstoresund@gmail.com

Påvirkningsfaktorer

Nydyrking av myr – tap av hekkeplasser i våtmark fortsetter

Ødeleggelse av myr fortsetter i Karmøy. Denne gamle torvmyra øst for Gunnarshaugvatnet har vært tilholdssted i hekketida for bl.a. vipe, rødstilk, enkeltbekkasin, storspove, buskvett og sivspurv. Nå må disse artene bort herfra også. Sett i forhold til folketallet, er Norge en versting når det gjelder naturtap. 30.3.25.

Selv om bonden er vipas viktigste leverandør av livsnødvendige hekkebiotoper, er det samtidig på aktivt jordbruksland at vipa har sine største tap av egg og unger. De farligste stedene er der hvor det dyrkes gress (høyballproduksjon) og på åkrer med grønnsakdyrking. Beitearealer er tryggere. Noen bønder, sammen med Vern vipa, tar ekstra hensyn til vipa i åker og eng og berger mange unger som ellers ikke ville vokst opp. Eksempler på dette finnes på Stange og Osnes.

Landbruks- og matdepartementet fastsatte sommeren 2020 endringer i forskriften om nydyrking. Nydyrking av myr er nå som hovedregel ikke tillatt av hensyn til klima.

*Endringene i nydyrkingsforskriften innebærer at en ny bestemmelse, som gjelder nydyrking av myr, er lagt til forskriften: § 5 A. Med myr menes arealer med myrvegetasjon og minst 30 cm tykt torvlag. Av bestemmelsens første ledd går det frem at **nydyrking av myr ikke er tillatt**.*

Dispensasjon til nydyrking kan gis, på visse vilkår

Nevnte bestemmelse (§5A) åpner likevel for at kommunen kan gi dispensasjon fra forbudet i særlige tilfeller. (Hentet fra Statsforvalteren.no Publisert 09.03.2021).

Reirmarkering

Mange reir ble pinnesatt i 2025, flest på Torvastad.

Trefelling

Det ble ikke foretatt ny trefelling i 2025, men vi ser gode resultater fra tidligere arbeid, særlig på Osnes hvor vipene hadde en god sesong.

Predatorer

Rovfugler

Vipe tatt og ribbet på hekkeplass, Gunnarshaug 15.4. Hønsehauk mest sannsynlige predator. Havørner som patruljerer vipeområdet på Heggheim daglig, antas å være grunn til at vipene her ikke kommer skikkelig i gang med hekkingen. De fant i år trolig området for urolig og farlig som hekkeplass. Ørna utgjør kanskje ikke noen stor fare når det gjelder direkte jakt på vipere.

Havørn på jakt over vipeområdet på Heggheim. Ikke rart om vipene føler seg utrykke og gir opp å hekke her når de daglig opplever dette synet. 16.4.25.

Kråkefugler

For første gang er kaie sett som predator på vipe i den slo til mot en vipeunge på Stava. Kaia har sakte, men sikkert utvidet hekkeområdet sitt på Karmøy de siste årene med etablering av hekking blant annet midt i vipas beste hekkeområde Liknes-Stava-Langåker. Vipene har ikke jage-instinkt mot kaia som mot kråka, så den lille, kjappe røveren kan lett lure seg til vipeegg og kyllinger.

Måker

Vi vet at både gråmåke og fiskemåke tidligere har vært hard mot vipene i visse områder ved særlig å røve små unger. Det ble ikke sett slike angrep i år.

Mår

Bestanden er igjen i vekst og arten er i 2025 observert flere ganger enn året før.

Rødrev

Det er ingen tvil om at rødreven – som tidligere bevist ved hjelp av vilkameraer – er en bremse på en videre vekst i vipebestanden. I juni ble det blant annet sett rev i vipeterreng to steder på SØ-Karmøy.

Ankomst og værforhold

Februar-mars

Som normalt overvintret det ingen vipper i Karmøy 2024/25. En enkelt vippe ble sett på Mjøllhus etter storm 26.1 – og trolig den samme ved Tarevika 31.1 (AO).

Vårankomsten startet 20.2 med 2 individer rastende på Sørbøneset ved Husøy. Etter dette ble det sett vipper på nye steder nesten daglig, men bare få på hvert sted. De største flokkene i løpet av to uker etter første funnet ble 11 individer på Taravik-markene 23.2 og 16 individer på skjær i Haugavågen 4.3. Oppsummert kan en si at begynnelsen av vårankomsten var veldig lik 2024, men involverte totalt sett færre vipper.

Natt til 7.3 ble det endelig klarvær. Det ble var en anledning vipper og andre trekkfugler brukte til å komme seg over Nordsjøen/Skagerrak. Mange ankom direkte til hekkeplassene, andre til tradisjonelle rasteplasser. De største flokkene 7.3 ble: 45 Taravik-markene, 37 Sørbø, 34 Kvilhaug, 16 Osnes og 15 Øvre Hauge.

Videre etter 7.3 ble følgende flokker notert: 22 rastet på Kvilhaug 8.3 og 19 rastende på Salhus 9.3. En flokk på 45 befant seg ved Matlandsvågen 10.3. Dette var trolig det meste av hekkebestanden i området Håvik-Meland. En flokk på 52 fløy over Stavasanden 13.4 (AO). Største flokken notert per medio mars ble 62 individer ved Matlandsvågen 15.3. Det er en sjeldenhet at det blir sett større flokker ved Karmsundet enn på Vest-Karmøy.

Det kjølige været med sol, men med svak nattefrost la en demper på hekkeaktiviteter og ankomst framover mot rundt 20.3. Mange hekkeplasser stod tomme i perioden, mens andre var i bruk, men med minimal aktivitet i form av sang og kurtise. Eksempelvis rastet alle vipene i Storsand-området på Ferkingstad på skjær i Gerpavika, og vipene på Myrvang-Meland oppholdt seg ennå ved sjøen 19.3.

Fra 21.3 fikk vi endelig besøk av varmere luft fra sørøst og gradestokkene passerte 10 grader for første gang dette året. Det var noe vipene satte pris på – og de inntok de fleste kjente hekkeplasser med sang og kurtisering. Ankomstflokkene begynte å gå i oppløsning.

Fra 24.3 fikk vi omlegging til lavtrykksaktivitet fra vest med regn. Ennå trekkflokker: 52 vipper på Kvilhaug i dag. Spredningen til hekkeplassene var ennå ikke fullført per 24.3, f.eks. kun 5 vipper på Myrvang, mens 22 rastet i sjøkanten. Til tross for mildvær og rolige tider, utsatte vipene å gå videre i hekkeprosessen. Det var laber aktivitet de fleste steder, så noen ekstra tidlig start på egglegging ble det ikke denne våren. Ingen vipper i hekketerrenget Myrvang-Meland 27.3. Rasteflokk på 13 på skjæret i Haugavågen 30.3 og 19 på skjærene i Gerpavika, Liknes. Det er med andre ord ennå laber aktivitet på de fleste hekkeplassene – av ukjente årsaker. Mest sangaktivitet 30.3 på Osnes og Stange.

2.4: 31 rastende Sørbø. 6.4: Fortsatt forbausende liten aktivitet og få vipper i hekkeområdene på S-Karmøy. Ennå ingen reirfunn her.

Hekketid

Første reir i 2024: Fullagt kull på Stange 28.3. Tidligste reir med egg i 2025: Hele 7 kull Øvre Hauge 9.4.

Observasjoner fra hekkeplassene

SKJÆRGÅRDEN TORVASTAD-ÅKRA

- 1.6 Det ble dessverre ikke brukt tid på å undersøke skjærgården for vipe i 2025, men par ble sett, som i fjor, både på Ryvingen og Føynå.

OSNES

- 7.3 16 på hekkeplass. Sang/spill.
15.3 10 viper på hekkeplassen.
23.3 Fortsatt 10 viper på hekkeplassen.
9.4 20 viper i området, 3 reirfunn. Samme antall 12.4.
29.4 Rundt 25 viper på hekkeplassen, 6 reirfunn (egg/unger).

HAUSKJE-HÅLAND

- 23.3 2 på hekkeplass Håland.

GRØNINGÅ-PRETAGÅRDEN-BREKKE

- 15.3 24 ind på Brekke.
20.3 15 sang/spill Brekke.

STANGEMYRANE - ØVRE HAUGE

- 7.3 6 sang/spill Stangemyrane og 15 Øvre Hauge.
15.3 16 ind i området.
20.3 20 sang/spill i hekkeområdet Stangemyrane sør-Øvre Hauge.
9.4 7 reirfunn på Øvre Hauge.
23.4 11 reir, 25 viper i lufta Øvre Hauge.
24.4 6 viper Stangemyrane.
29.4 I alt 19 reir funnet til nå Stangemyrane sør/Øvre Hauge.

ØVRABØ-NEDRE HAUGE

- 1.6 Ingen hekking.

.

GUNNARSHAUG

- 5.3 Årets første på hekkeplass på Torvastad: 4 individer på Gunnarshaug.
15.3 5 viper på markene.
23.3 3 viper på markene.
30.3 Ingen viper å se.
6.4 7 sang/spill.
7.4 4 ind, 2 reir med egg.
13.4 6 ind, 3 reir med 4 egg i hvert.
23.4 6 ind i øst og 6 i vest

BØVATNET-BØ-NORDBØ

- 12.4 4 viper sang/spill ved Bøvatnet.
23.4 4 ind Nordbø.

LANDE-UTVIK (REHAUGANE)-SKEIE

- 20.3 21 ind sang/spill Skeie.
- 2.4 Rehaugane, Lande: 25 ind engstelig adferd.
- 8.4 6 ind. Skeie.
- 1.5 28 ind engstelig adferd. Et reirfunn (4 egg), Lande-Rehaugane.

KONGSHEIÅ-SLETTHEI-HELGANES-KALSTØ

- 20.3 19+ vipser i Sletthei-området.
- 6.4 20 i lufta i Sletthei-området.
- 15.4 30-35 vipser i området.

NORHEIM-TUASTAD

- 7.3 4 overflygende Norheim hekkeområde 7.3, mens 11 rastet Salhus 8.4.
- 15.3 3 i hekkeområdet på Norheim.
- 28.3 10 sør for Oasen.
- 12.4 25 ind i lufta, 2 reirfunn sør for Oasen.

SØRBØ (Velde)

- 20.2 2 individer rastet på neset.
- 7.3 27 rastet på skjær ved Monsholmen.
- 20.3 12 vipser rastet på skjærene ved Monsholmen.
- 26.3 24 vipser på skjæret og 4 på land. Stille.
- 30.3 11 vipser på skjæret ved Monsholmen og 10 i fjæra på Fårøy, dessuten 2+ på neset.
- 2.4 12 på hekkeplass.
- 14.4 12 på hekkeplass.
- 23.4 18 vipser på hekkeplass.

HÅVIK (Myrvang)-MELAND

- 23.2 11 rastet ved Matlandsvågen.
- 7.3 6 sang/spill Myrvang nord.
- 10.3 45 rastet ved sjøen/Matlandsvågen. Ingen på hekkeplassene i området.
- 15.3 Flokk på hele 62 vipser rastet ved sjøen, men fortsatt ingen på hekkeplassene Myrvang-Meland 18.3
- 20.3 34 vipser rastet ved sjøen, noen tok korte turer til hekkeområdene på Myrvang og Meland.
- 23.3 5 vipser på hekkeplassen på Meland.
- 24.3 22 rastet ved sjøen, 5 i hekkeområdet Myrvang nord.
- 26.3 Fortsatt laber/ingen hekkeaktivitet: **35 vipser** i sjøkanten (2 i hekkeområdet Myrvang sør, ingen Meland).
- 30.3 1 par ved tunnelen, 2 par på Meland.
- 13.4 8 skremt opp totalt nord i beiteområdet (1 reirfunn). 3 i sør, 3 på myra i vest, 4 nord for tunnelen. Meland: 3 ind (1 rugende). TOTALT 21 vipser i området.
- 28.4 Totalt Myrvang: 21 i hekkeområdet, totalt Håvik-Meland 12 ind. I alt: 33 vipser.
- 19.6 Par med 3 flygedyktige unger på nyslått eng i SV. Fortsatt vipser med unger også på kubeitene. Ingen vipser eller unger å se på Meland.

NAUTAVATNET

- 1.6 Ingen indikasjoner på hekking i år.

HEIAVATNET (MYRENE I VEST) - NORDVATN

- 28.2 4 matleit øst for vatnet.
- 28.3 4 sang/spill myrene i vest.
- 30.3 5 vipser rastet i vannkanten Heiavatnet vest.

TJØSVOLLVATNET-KILLINGTJØRN

1.6 Ingen påvist hekking i området i år, men et par ved Killingtjørn 1.6 (AO).

FAGERLAND MOT HERBERGSTEMMEN (brannfelt med sauebeiting)

1.6 Hekking ikke påvist i år.

MEHAUG-ÅDLAND-FAGERLAND-ØVRE LIKNES

- 21.3 4 vipere på trekantjordan og 2 vest for veien.
- 26.3 5 vipere på trekanten. Også 5 ved «bommen», Øvre Liknes.
- 7.4 Ingen vipere på trekant-jordan.
- 8.4 3 vipere ved «bommen», hvorav 1 ruget.
- 14.4 3 par med reir (2x4 egg, 1x3 egg) ved «bommen» Liknes. Alle reirene lå på brakka (avsvidd) eng. Reirene pinnesatt.
- 27.4 3 par varslet på trekantjordan.

STAVA -NEDRE LIKNES (Storsand/Stavgarden -Nedre Liknes/Bønasand)

- 7.3 13 i hekkeområdet Storsand.
- 20.3 4 i hekkeområdet Storsand, 21 på skjærene i Gerpavika.
- 23.3 18 vipere i Storsand-området.
- 26.3 God sangaktivitet i Storsand-området med 20+ vipere.
- 27.3 7 vipere sang/spill nord for Gerpavika/Bønasand.
- 6.4 4 Selsvikje (AO), 3 Bådsvika (AO).
- 7.4 11 vipere Storsand-området. Ennå ingen rugende.
- 8.4 8 vipere Storsand hvorav 1 ruget. Samme antall 13.4.
- 27.4 12 vipere Storsand-området, 1 par på enga øst for Stavasanden, 1 hann ved Skjoldmøyene NØ, 6 varslet Gerpavika N.

FERKINGSTAD- LURANE-STOL

- 18.3 4 på hekkeplass Lurane.
- 7.4 8 vipere på hekkeplass Lurane.
- 13.4 4 reir med 4 egg i hvert på Lurane.
- 25.4 7 rugende på Lurane.

SØRE LANGÅKER

25.4 Ingen vipere funnet hekkende.

TARAVIKA -NES- HOPTJERN

- 18.3 5 på hekkeplass Nes.
- 21.3 Kun 3 vipere på Nes.
- 26.3 12 vipere Nes i dag.
- 8.4 7 vipere på Nes.
- 21.4 10 vipere ved Hoptjørn (4 i vest, 6 i øst).
- 26.4 6 vipere Taravikmarkene (1 rugende), 2 vipere mellom vika og Nessjøen (ikke hekking), 14 vipere Nessjøen.

HEMNES-KVILHAUG-KVILHAUGSVIK

- 1.3 1 par med kurtise, Kvilhaug og 8 sang/spill samme sted 5.3.
- 8.3 22 rastet Kvilhaug (AO).
- 18.3 11 spredt på hekkeplassen, Kvilhaug.
- 22.3 19 vipere på sentral hekkeplass Kvilhaug.
- 24.3 Nyankomne vipere blandet seg med de «innfødte» i dag, slik at det totalt var 52 vipere.
- 26.3 Ennå trekkvipere: 40 ind Kvilhaug i dag.
- 15.4 6 rugende på Kvilhaug-engen.
- 23.6 1 par Kvilhaug øst.

HAGA-SANDHÅLAND

1.6 3 par med tilhold øst i beitemarka på Haga (J. Simonsen).

ROTAMYR-MJØLHUS-SANDVE

24.3 Ennå ingen obs i området.

8.4 1 vipe Rotamyrr, 1 vipe Mjøllhus.

27.4 Et par på hvert sted med reir/rugende.

HILLESLAND-KVITAMYR-HEGGHEIM-DALE

9.3 8 med sang/spill sør for Gamlamyrrå, Heggheim. Ingen på hekkeplassen 10.3, men 9 satt i vannkanten sør i Hilleslandsvatnet.

24.3 Antallet i hekkeområdet på Heggheim overgår ennå ikke ti. 1 sang/spill Kvitamyrr.

6.4 Fortsatt ingen registreringer på over 10 individer Heggheim.

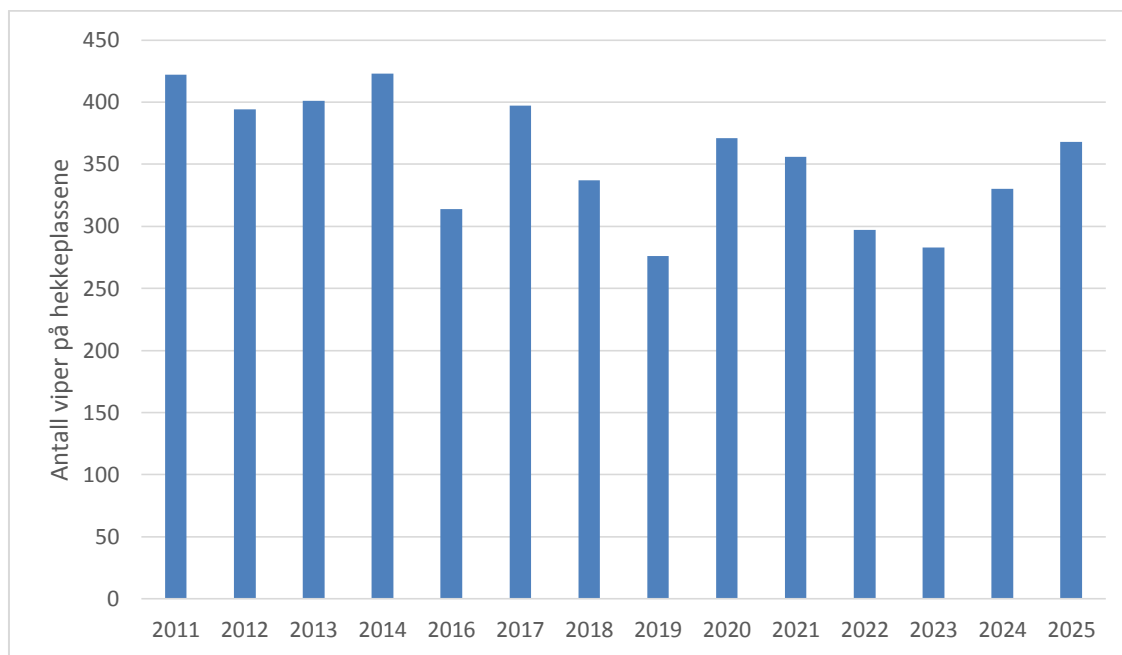
25.4 Et rugende vipe Kvitamyrr, også 1 rugende Heggheim – to andre kull inntil nylig trolig tråkket ned av kyr og sauer nettopp sluppet på beite.

23.6 Rasteflokk med ad og noen juv på Heggheim: 12 ind.

Bestandstall 2012-25

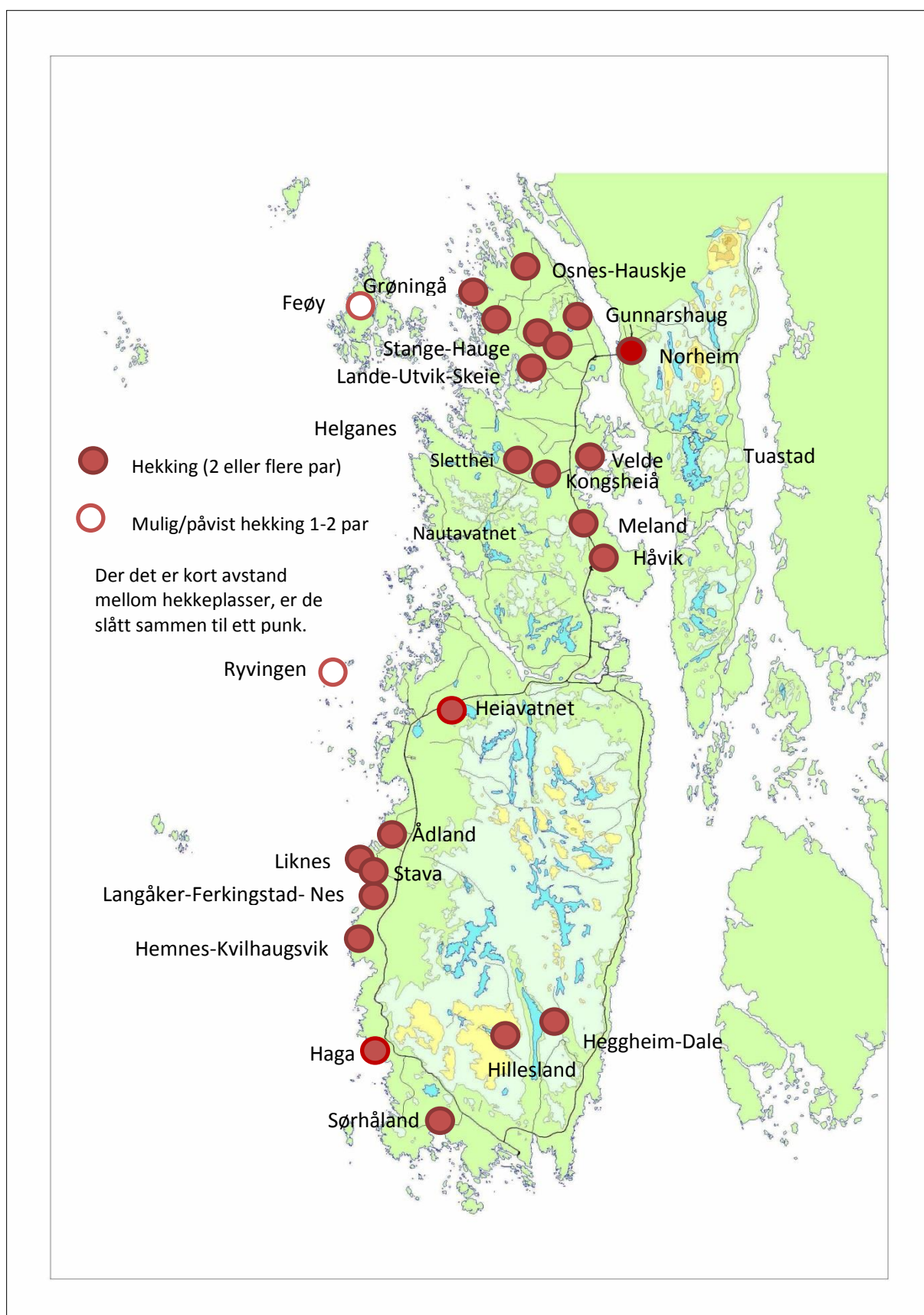
Sted/år	-25	-24	-23	-22	-21	-20	-19	-18	-17	-16	-14	-13	-12
Skjærgården	4	4	6	6	4	0	6	-	-	-	-	-	-
Osnes	24	12	*	10	10	8	4	6	4	6	12	10	10
Hauskje-Håland	2	14	20	14	8	8	6	8	10	6	14	20	18
Skjølvingstad-Sæbø	0	2	0	0	6	6	4	3	2	2	-	-	-
Grøningå-Prestagården	20	14	14	20	20	8	8	12	19	22	20	22	11
Stangemyrane nord	0	0	2	2	6	4	10	4	8	6	22	10	7
Stangemyrane S -Øvre Hauge	40	29	30	18	24	40	20	40	16	18	12	12	6
Øvrabø-Nedre Hauge	0	0	0	2	12	10	12	18	39	14	34	27	20
Gunnarshaug	12	13	8	34	34	26	6	20	16	12	12	12	14
Bøvatnet -Bø-Nordbø	4	4	4	4	4	3	6	6	5	8	6	11	16
Lande-Utvik(Rehaugane)	28	20	8	24	20	32	26	39	35	24	50	24	38
Sletthei-Kongsheiå-Helganes	30	22	12	0	8	2	7	7	0	0	12	20	20
Sørbø, Velde	18	16	14	9	9	6	6	2	4	7	12	6	2
Våge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	-
Kolstø	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	2	8
Meland	10	10	8	8	10	16	8	4	4	6	6	6	8
Håvik (Myrvang)	23	18	18	13	24	27	17	22	19	19	34	18	20
Vorrå/Rabben/Nautavatnet	0	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Nordstokke	0	0	0	0	0	0	0	2	4	6	6	4	3
Sund nær Ytraland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	12	16
Sund ved Rossavatnet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4
Veavarden-Sletten-Mannes	0	0	0	0	0	0	0	3	11	6	0	3	2
Heiavatnet	5	4	4	2	3	5	4	2	4	4	3	3	10
Haringstad-Veamyrå	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2	6	4	6
Tjøsvoll -Killingtjørn-Åkra Ø	0	2	0	2	0	3	0	2	2	6	5	5	0
Ådland øst-Mehaug	0	2	2	5	0	2	2	2	0	0	0	0	10
Ådland skole S- Øvre Liknes	12	6	4	9	8	20	6	5	11	6	4	8	16
Nedre Liknes-Stava-Storsand	25	33	40	25	31	40	30	36	38	16	10	14	18
Ferkingstad-Lurane	14	14	25	24	18	14	16	11	10	26	6	12	18
Hoptjern	10	9	8	10	14	14	20	14	16	11	10	11	16
Nes/Nessjøen	12	12	8	18	13	10	8	19	18	12	11	12	4
Sjølangs Taravika nord	0	2	0	4	8	4	2	2	6	2	4	5	12
Søre Langåker- Taravikmarka	6	4	6	6	6	8	6	9	10	6	2	6	4
Stol øst for riksveien	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	4	6
Hemnes-Kvilhaugsvik	21	18	10	4	31	27	20	32	26	23	32	30	32
Sandhåland-Haga	6	4	0	0	0	0	0	0	3	3	2	6	6
Mjøhus-Sandve	2	6	0	6	6	6	4	2	6	2	4	8	6
Hålandsdalen (Høyenes)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Nedre Risdal/Sørhåland	2	2	2	0	0	0	0	0	7	4	6	3	4
Vik-Hillesland m/Kvitamyrr	2	2	2	6	10	16	4	7	4	6	5	7	6
Heggheim-Daleheia	10	14	14	8	5	4	6	2	4	2	2	0	3
Norheim-Tuastad	25	14	10	2	2	0	2	0	0	0	6	10	12
Spanne	0	0	0	0	0	0	-	8	14	21	10	10	3
Røyksund	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	2	-
Sum	368	330	283	297	356	369	278	337	397	314	419	401	394

Tabellforklaring og kommentarer: Tallene angir antall viper på det meste på hekkeplass i sentral hekketid. Røde tall for tidligere hekkeplasser som har gått ut. En strek: Lokaliteten ble ikke opptalt dette året. Tall for 2015 mangler. Tallene for første året (2011) er utelatt denne gangen pga. plassmangel.

Tallene som grafen bygger på er hentet fra tabellen foran og viser høyeste antall vipper opptalt på hekkeplassene i sentral hekketid. Merk at tall for 2015 mangler pga. mannskapsmangel dette året. Søylen for 2011 burde vært noe høyere, siden alle hekkeplassene ved oppstart ikke var oppdaget ennå. Den generelle trenden er at Karmøys vipebestand er lavere enn de første årene av prosjektet, men de siste års utvikling lover bra.

Kart over hekkeplassene i 2025

Etter hekketida

De største flokkene etter hekketida i år: Første flokk var samlet allerede 10.6 med 23 voksne vipere på Nes. Heretter 42 ind. Lurane, Ferkingstad 5.7 (AO), 23 ind. ved Taravika 15.7. Gjennom hele august ble det sett en flokk på vel 20 ind. med tilhold på Langåker-Ferkingstad.

Vipene våre trekker i hovedsak fort bort fra Karmøy når hekketida er slutt. Etterfølgere blant vipere med lokal tilhørighet eller på gjennomreise utover høsten er ikke mange, så vi tar med de viktigste observasjonene som ble gjort i 2025. 22 næringssøkende vipere ved Heiavatnet 1.9. Etter dette kun 2-4 individer i området Langåker-Ferkingstad 9.9-4.10. Litt utenom normalen var vipere på hekkplass på Heggheim i oktober med 1 vipe 29.9 og 3 individer 8.10. Dette er ikke noen typisk rasteplass for vipere, så det kan tyde på noe så uvanlig som lokale vipere på hekkplass helt til oktober.

Etter dette ble det gjort funn i kommunen på høyde med fjoråret. De største flokkene ble 15 individer på Taravik-markene 22.10 og 10 stykker samme sted 3.-6-11. Fra Nord-Karmøy: 3 rastet på skjær ved Monsholmen, Velde 10.11. Siste observasjon før rapportslutt ble 8 vipere over Taravik-markene 12.11.

2024 til sammenlikning: En flokk på 26 ind. på Kvilhaug allerede 15.6. Dette var nok vipere allerede ferdige med hekkingen og/eller ungvipere. Dagen etter hadde flokken vokst til 45 ind. 22 i flokk Liknes 22.7, 24 overflygende Hemnes 23.7, 26 ungvipere næringssøkende Lurane, Ferkingstad 7.8. Ca. 30 på Taravikmarkene 16.8 (AO). 22 ind på Taravikmarkene 4.9. Siste større flokken i området ble 15 ind, Stava 19.9. Dette var sannsynligvis lokale ungvipere – siden en av fuglene i flokken var ringmerket som unge på stedet i juni. På Nord-Karmøy ble det underlig nok ikke registrert vipere etter hekketida i 2024 og 2025. Oktober-funn : 1 Taravik-markene 11.-12.10. Flokk på 9 samme sted 17.10. Slike oktober-vipere er muligens trekkfugler som mellomlander på Karmøy på vei sørover.

Merking og gjenfunn

Merking

Karmøy ringmerkingsgruppe merket ikke vipere i 2025.

Gjenfunn og kontroller

Ingen kontroller eller gjenfunn foreligger for siste året.

Høyere fellingspremie

I Stavanger kommune ble det våren 2023 innført Norges høyeste skuddpremie på mink på 500 kr per dyr. Dette særlig med tanke på å få ned bestanden i Rennesøy og Finnøy.

Karmøy skiller seg ikke ut fra de mange kommunene i landet som har fellingspremie på rev med 200 kr og på mink med 400 kr per dyr. Mens premien på rev har stått uendret i årevis, har nylig

beløpet for mink blitt høynet fra 200 til 400 kroner. For vipa er nok reven en større trussel enn minken, og premien må opp dersom tilstrekkelig mange skal bry seg om å jakte.

De nye signalene fra norsk forvaltning og BirdLife Norge går ut på at kommuner med fellingspremier på naturlig forekommende rovdyr i norsk natur er kunnskapsløse og holder på en gammeldags tankegang. Skadedyr er en utdatert betegnelse. Så spørsmålet er hvor lenge Karmøy klarer å opprettholde felling av rødrev – for å spare trua og sårbare fuglearters liv.

Storspove og rødstilk

Vi har også i 2025 forsøkt å registrere hekkeplasser for storspove og rødstilk i kommunen og funnene er lagt inn i Artsobservasjoner. Storspoven blir borte fra stadig flere gamle, tradisjonelle hekkeplasser. Den har som vipa mange av de samme problemene: reir og unger som går dukken som følge av dagens maskinbruk i jordbruket – og predatorer. Større beitearealer som på Håvik/Myrvang har de beste storspovemiljøene.

Rødstilken klarer seg fortsatt bra – og hekkebestanden er stabil i de fleste miljøene.

Denne rødstilken med ring på venstrefoten er merket i Frankrike og har hekket på Flatskjer på Salvøy i flere år. I 2025 så det ikke ut til at den lyktes med å få fram unger. At rødstilk ofte hekker i ternekolonier er for å få beskyttelse mot predatorer, men i år ble det trolig for mye av måker på skjæret til at det kunne gå bra, både svartbak, hekkemåker og fiskemåker gjorde krav på den lille holmen. 19.5.25.

